

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **svečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Kopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolpa“. Upravništvo se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(III. seja dne 17. decembra 1886.)

(Dalje)

Dr. Vošnjak opomni, da se je vsled naročila deželnega zbora pogodba z usmiljenimi sestrami ponovila le za jedno leto. Doseglo se je že marsi-kaj, deželni odbor bode energično postopal in vestno ravnal ter upa, da bode prihodnjemu deželnemu zboru predložil določene predloge. Predlog se potem vsprejme.

Rešilo se je potem dolga vrsta prošenj. Do volile so se Alojziju Progarju iz Mirne Peči, ko do kaže, da je vsprejet v akademijo umetnostij na Dunaju, 100 gld.; Ant. Ažbetu, učencu akademije umetnostij v Monakovem, 100 gld.; Ferdo Veselu, učencu akademije umetnostij v Monakovem, 100 gld.; Jakobu Kralju, učencu na c. kr. državnih obrtnih šoli na Dunaji, 150 gld.; Alojziju Ganglu, učencu na akademiji umetnostij na Dunaji za jedno leto po 20 gld. na mesec; Urši Zanoškarjevi, udovi deželnega uradnika, se je podaljšala miloščina 25 gld. na tri leta; za siroti pokojnega deželnega oficijala Lovšina dovoli se 50 gld. za obe vkupe na leto in naroči deželnemu odboru, da jima podeli sirotinsko ustanovo po 50 gld. na leto. Za strokovno obrtno šolo v Kočevji nasvetuje finančni odsek (po poročevalci Murniku) 150 gld. podpore.

Poslanec Faber pa je nasvetoval 200 gld., ker je treba razširiti in prirediti poslopje, v katerem se bodo pričelo poučevati pletenje košter in jerbasov. Tudi želi, naj bi se po deželnem odboru za učiteljico Heleno Benedikter nakupljeno orodje za učenje o tej stroki podelilo Kočevski obrtni šoli. Šola ima od Stampfelnove ustanove zaklade le še 1000 gld. in le nemški šulferajn jo gmotno podpira z večjo vsto.

Poročevalec Murnik pravi, da je nasvetovana vsota zadostna, orodje zaželeno pa se je že šoli od dalo. Predlog odsekov se potem vsprejme. Ra-deški občini dovoli se za stezo ob Savi 250 gld.

Dr. Vošnjak poroča potem o prošnji kra-jega šolskega sveta v Dolenjem Logatci za podporo za šolski vrt. Poročevalec pravi, da je pač veselje gledati uspehe tako izvrstnega učitelja, kakor je v Logatci, kjer je najvzglednejši vrt. Za ograjo bodo že občani skrbeli, a drugih troškov je dovolj, torej

nasvetuje, da se dovoli 150 goldinarjev. Predlog se vsprejme.

V imenu finančnega odseka poroča dalje dr. Vošnjak o prošnji šolskega vodstva v Cerknici za podporo za šolski vrt. Ta občina je zelo razširila šolsko poslopje in zaradi tega zazidala nekoliko šolskega prejšnjega vrta, kateri je zdaj premajhen, torej treba dokupiti nekoliko sveta. Dr. Vošnjak nasvetuje, da se dovoli 50 gld. (Vsprejeto.)

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o prošnji društva „Glasbena Matica“ za podporo. Poročevalec pravi, da se mora vsekako toli izvrstno delujočemu društvu dovoliti že prejšnja leta določena podpora 500 gld. in to ne le za jedno leto, temveč, da bode društveni odbor glede proračuna vsaj nekaj let gotov, vsaj za tri leta. Ker pa ima „Glasbena Matica“ sedaj po razširjenji šole, ki šteje do 200 učencev, mnogo troškov, in ker se iz prošnje vidi, da ima društvo velik nedostatek, nasvetuje finančni odsek, da se izredno dovoli za leto 1887 še 200 gld. podpore.

Baron Apfaltzern izjavlja, da bodo njegovi somišljeniki glasovali le za 500 gld. na 3 leta; za 200 gld. izredne podpore pa ne. Za to „Glasbena Matica“ niti prosila ni, in kako se hoče zdaj dovoliti 200 gld., ako se prej strokovni šoli v Kočevji ni hotelo dovoliti 50 gld. več.

Profesor Šuklje opomni, da argumentacija gosp. predgovornika ni posebno srečna. Kočevska šola je ostala v svojem delokrogu, kjer je bila, „Glasbena Matica“ pa ga je močno razširila. Kočevske šole in „Glasbene Matice“ pač ne gre primerjati, prva je važna le za Kočevje, druga pa za vso deželo. „Glasbena Matica“ goji domačo muzikalno umetnost in zaradi tega ima njen delovanje velik kulturni pomen. Zategadelj je pač vredna podpora bornih 200 gld. Naj bi kranjska hranilnica podpirala „Glasbenu Matico“ tako bogato, kakor Filharmonično društvo, potem deželnemu zboru ne bode treba dajati 200 gld. izredne podpore. (Konec prih.)

Deželni zbor istrski.

(V. seja 16. decembra.)

22 poslancev. — Danes so na vrsti včerajšnji predlogi poslanca Spinčiča in Campitellija in sicer pri šolskem proračunu za 1887, da si poslanec dr. Costantini trdi, da je bila včeraj zavr-

zena prošnja učiteljev in s to tudi omenjeni predlogi. Predsednik je baš nasprotnega mnenja in bode dal glasovati o predlogih pri obravnavi dotičnih rubrik. O šolskem proračunu s pokritjem iz deželnega zaklada 116.864 gld. poroča poslanec dr. Lius. V imenu šolskega odbora izjavlja poslanec dr. Scampichio, da ta ne pristaje k omenjenim predlogom. Poslanec Spinčič temeljito zagovarja svoje predlage in posebno zavrača 2 glavna ugovora večine: troški in neuspehi v šoli. Glede prvih ve, da rastejo, a moglo bi se štediti drugod. Primerja Češko, ki trosi 7 milijonov na leto. Res so tam drugi odnosaji, a razmerno je razlika vendar prevelika. — Deželni sluga dobri letnih 365 gld. Mar ne zasuži učitelj take plače? — V drugem oziru pa tudi niso učitelji vsega krivi, nego razni odnosaji, kakor nereditno obiskovanje šole, pomanjkanje učnih sredstev, nepoznanje učnega jezika, protivnost nekaterih proti šoli itd. Vse to odpravite, gospoda, potem naj bode učitelj odgovoren za neuspeh. Priporoča torej svoje predlage letos v obliki remuneracij, a k letu naj se zakon v tem zmislu predela. — Pri glasovanju padejo ti predlogi z vsemi proti 3 (narodnim) glasom.

Pri remuneracijah za ženska ročna dela priporoča poslanec Spinčič, da se dotične učiteljice bolje podpirajo, nego dozdaj. Dr. Campitelli utemeljuje svoj predlog, naj bi se dalo podučiteljem in podučiteljcem letne podpore 60 odnosno 48 gld., kar bi na leto znašalo okoli 2000 gld. Poudarja, da to je najmanj, kar se more dovoliti. Poslanec Spinčič podpira ta predlog, ker so njegovi propali. Poslanca dr. Costantini in vit. Babuder govorita proti. Poslanec dr. Laginja za: Jaz moram delati od jutra do večera, da si kruh služim. Ostro obsojam učitelja, ki zanemarja svoje sveto poslanstvo. To pa so samo izjeme in zarad teh ne smejo vse trpeti. Dajte jim plačo, da morejo živeti in izženite iz služb one, ki ne vršijo svojih dolžnosti. Poslanec Spinčič odgovarja vit. Babuderju, ki je trdil, da so se od 1. 1869 dosti poboljšali dohodki učiteljev. Vsem se je poboljšalo: deželnim odbornikom, deželnim in državnim uradnikom itd. In baš zboljšanje stanja suplentov, katero vit. Babuder kot protidokaz uporablja, je najprimernejše, da se stavi v vrsto z zboljšanjem plače podučiteljem. Ko poslanec Campitelli izjavlja, da se ni na-

LISTEK.

Tehniško preiskovanje nekaterih podzemeljskih otlin, vodotokov in jam meja Vrhniko in Planino.

(Dalje.)

Dospvši čez ta propad, so tla mehka ilovčasta, tako, da je hoja jako težavna, na nekaterih mestih pa celo nemogoča. Iz blatnih tal moli sem ter tja ogromno skalovje, ki kakor oblika svedoči, nekdaj ni bilo na onem mestu. Tukaj ti je pa tudi velikanski, reči smem, dosedaj največji podzemeljski prostor, kar jih poznamo v Kranjskej. Z ilovčastim blatom, katerega gotovo nastopiva voda nanaša, zravnana tla merijo, kakor je gosp. inženir Putik izračunil, nad tri orala. Nad vsem tem velikim prostorom pa je le jeden mogočen obok, toli visok, da z ono primitivno razsvetljavo, ki so jo preiskovalci imeli seboj, ni bilo mogoče najvišjega obočja videti. Ta mogočni hram je celih 223 metrov pod površjem, a ni še najnižji te jame.

Les, katerega se je v tej olini našlo več metrov od tal na robatih stenah, svedoči, da tukaj voda nastaja, katera, to dokazano še ni.

Na strani te olini nahaja se kakih 15 metrov globok propad, v česar olini se vidi s primerno razsvetljavo stoeča voda, katera pa vsled tolike globočine menda ni v zvezi s planinsko vodo.

Lepega kamena, kapnika, kakeršnega imajo same v postojinskem okraji, v tej jami ne nahajaš. Jama je baje pregloboka in premrzla, mogoče je pa tudi, da je oni temnosivi apnenec, iz katerega je vsa jama sestavljena, uzrok, da se lepše kamenje ne skaplja.

Jako zanimive so v tej jami mnogoštevilne vodne stope, ki se nahajajo. V skapljenih skledicah različne velikosti nahajaš uglašeno, drobno, belo kamnje, ki se vsled močnih vodnih kapelj visokega obočja neprehnomu gibati mora. Ti kamniči, ki imajo obliko školjk, kroglic, kocék, ovalnih plošč itd. so vsled vodnega upliva razkrušeni deli odločene skorje v skledicah (stopah) skapljenega apnenika.

Kakor se razvidi, znaša cela globočina Gradišnice 238 metrov. Seveda je površje pri brezdnu

celih 265 metrov višje, nego so izvirki Ljubljance na Vrhniku.

Poleg Gradišnice je mej ljudstvom v okolici tudi v bližnjih „Kališih“ pri potu se nahajajoče brezno „Kališnica“ dobro znano. Tudi tukaj vedelo se ti je veliko povedati, da v njem prav gotovo teče planinska voda. Priovedka je mej ljudstvom, da je nekdaj ob poletnem času neka deklica vozila se z dvema voloma in praznim vozom po potu ob „Kališnici“. Muhe so živino hudo nadlegovale, da je začela dirjati skozi grmovje. Kališnica bila je takrat z leščevjem močno obraščena, voli so v to goščavili in pali z vozom in deklico vred v globočino. Nikdo ni vedel takrat, kam se je vse izgubilo. Čez več časa pa so našli pri izvirku Ljubljance na Vrhniku volovsk jarem, krog katerega bil je še ovit robec (ruta) deklice, ki so jo z voloma vred pogrešali.

Če tudi se takim priovedkom navadno le malo verjeti sме, bilo je vendar potrebno to brezno že zavoljo njegove globočine nekoliko znotraj ogledati si.

(Dalje prih.)

velo temeljnih razlogov proti njegovemu predlogu in ga priporoča, oglasí se še jedenkrat vit. Ba buder s svojimi suplenti. Napisled obstane poročevalec pri odborovih predlogih in pri glasovanji pade dr. Campitelli jev predlog z 9 proti 12 glasom.

Včerajšnji predlogi poslanca Spinčiča razcepili so torej večino. Posvetovalo se je 2 krat v odboru, 2 krat v zboru. Nekateri vzeli so dopust za ta dan, dr. Fragiaccomo oddalil se je za čas glasovanja.

Poslanec dr. Campitelli poroča o računskem sklepu deželnega zaklada za 1885 z dohodkom 590.078 gld. $41\frac{1}{2}$ kr. in troškom 552.411 gld. $32\frac{1}{2}$ kr. Proračun prekoračen je za malenkost 226.000 gld.!

Predsednik ne odpre generalne debate, nego po prečitanih dohodkih špecijalno.

Poslanec dr. Ladinja: (hrvatski:) Da ne bi, kakor lani, kdo reklo, da Vas obtožujemo v jeziku Vam nerazumljivem in da je to nedostojno, neuljudno, govoril budem ita ijdanski, da-si sem prepričan, da Vam tudi to ne bode koristilo. — Nadaljuje italijanski in navaja, da se je za upravne troške 2561 gld. več izdal, nego je bilo proračunjeno. Pri javnih stavbah prekoračen je proračun za 28.663 gld. Deželni odbor opravičuje se sicer, da je zidal novo hišo za deželne urade na podlagi zborovega sklepa od 23. junija 1884, kateri pa v svoti 36.006 gld. obsega tudi novo zbornico in odpadek najemštine za sedanjo. Iz dal pa se je dosti nad 36.000 gld., in sta'va za zbornico ni niti pričeta! Deželni odbor ne sme tako svojevoljno postopati. — Za 150.000 gld. kupilo se je obligacij kreditne banke in 42.000 gld. uložilo se je pri trgovinsko obrtni banki v Trstu. Tako gospodarstvo ni pametno. „Mi imamo na stotine potreb na vse kraje. Narod gine nam od mrzlice največ zato, ker nema pitne vode. Kadar mi od naše strani prosimo pomoci za kar si budi, odgovarja nam se, da ni novca! A tu kupujejo se obligacije kreditnega zavoda po $102\frac{3}{4}$. Da bi vsaj državne kupili.“ (Glas: Neso tako varne.)

Dr. Ladinja: „Ako neso te varne, neso tudi Vaše. — Torej ne izdaja se, kar je proračunjeno, a na drugi strani trosi se mnogo nad proračun. Deželni odbor razpolaga z 200.000 gld. t. j.: z dvema tretjinama vseh deželnih dokla“ Predlaga torej prehod na dnevni red z naročilom dež. odboru, da proračunanih troškov nema prekoračiti, ako nij v skrajni potrebi. (Mrmranje na desnici.)

Deželnega glavarja namestnik dr. Amoroso prizadeva si posebno, opravičiti troške za nove zgradbe, kar pa se mu nikakor ne posreči. — Pravi, da je deželi na čast, da ima gotovine, in kreditne obligacije kupile so se, ker dobre obresti donašajo. Vsem se ne more pomagati, a pomaga se največ voilnemu okraju dr. Ladinje. Ako dr. Ladinja nema ozbilnejih ugovorov, je stvar lahka. (Odobravanje na galeriji.) Poslanec dr. Ladinja. Hočete ozbilnejih ugovorov. Zadosti trdi so ti, katere sem navel. Evo Vam še ozbilnejih: Vi ste držali pri filiali kreditne banke skoro 200.000 gld. po 3%, a za dolgove, katere imamo, plačevali ste 5% obresti. Je li to šala? — Kastavská občina prosila je, da jej pomagate plačati gozdne čuvanje in sicer zato, ker je uprava tam tako ostra, da gozd nič ne donaša. Ako tudi ne bi bilo proračunjeno, morali bi v takem slučaju pomagati. A bilo je v proračunu v to svrhu 2000 gld., pa dali neste nič!

Na to vrši se kratko besedovanje mej predsednikom i dr. Ladinjo, ker mu je prvi očital, da govor „skozi okno“.

Poročevalec ugovarja, da dr. Ladinja ni imel govoriti o troških, ker on da je samo dohodke prečital. (Se ve, ker ni bilo generalne debate.) Odgovarjal da mu bode torej na svršetku. Končal je poročilo, potrdil se je proračun, a dr. Campitelli pozabil je na svojo besedo. Odgovoril ni dr. Ladinji nič. Prihodnja seja v soboto ob 11. uri dopoludne.

„Narodnega doma“ občni zbor

bil je včeraj dopoludne ob 11. uri. Ko se je bilo zbralo dovoljno število članov, pozdravi predsednik dr. Moschē došle zborovalec konstatuje, da je zbor sklepčen, ker je zastopanih 47 glasov, torej nad tretjino vseh opravičenih 137 glasov. Predsednik prečita potem nastopno:

Upravno poročilo odbora društva „Narodni dom“ za leto 1885.

Opravičiti se je upravnemu odboru, da je letos tako pozno sklical občni zbor. Uzroki temu so

bile spremembe, ki so se vrstile tekot leta v odboru. Velečastiti odbornik, gosp. Ivan Hribar, ki je od prvega začetka našega društva z veliko marljivo urejeval in vodil društvene knjige, in posebno celo loterijsko podvzetje samostojno v rokah imel, se je odpovedal odborništvu. Ker ni bilo družih veščakov v odboru, ki bi dovolj časa imeli na razpolaganje, da bi zanaprej društveno knjigovodstvo preskrbovali, navstale so zapreke, ki so ovirale pravočasno sklicanje občnega zabora.

Upravni odbor pri tej priliki izreka svojo najiskrenejšo zahvalo bivšemu svojemu udu gosp. Iv. Hribarju za njegovo trudopolno, vestno in koristno delovanje za društvo ter obžaluje, da se je taka moč odtegnila daljšemu delovanju v odboru.

Društveno delovanje se je mej letom omejeno na nabiranje novcev v pomnoženje društvenega kapitala.

Vsled ustanovitve društva sv. Cirila in Metoda, za katero so se morale napeti vse narodne moči, se ni mogel lotiti upravni odbor večjega podvzetja. Vendar se mora pa z veseljem konstatovati, da ga je v tej zadevi podpirala in sicer izdatno podpirala krajcarska podružnica. Vsa čast in zahvala gre gospodom te podružnice, ki so z majhnimi doneski nabrali velikansko svoto 3000 gld. v korist našemu društvu.

Drugi del odborovega delovanja bilo je vestno oskrbovanje društvenega imetja, ki danes že obsegata več kakor 50.000 gld.

Vsled poziva nekaterih narodnih društev v Ljubljani pečal se je odbor večkrat z vprašanjem, ali bi ne kazalo omisliti si kako poslopje za nastanjenje teh društev. Ker se pa ni pokazala nobena ugodna prilika, da bi moglo društvo s financijelnim

uspehom pridobiti si kako primerno poslopje, se ni moglo rešiti to vprašanje ugodno za zahteve teh društev.

Iz upravnega odbora je izstopil tudi gosp. prof. Andrej Seneković, ki je bil kot pooblaščenec Matice Slovenske v zmislu društvenih pravil ud odbora. Na njegovo mesto je Matica Slovenska pooblastila deželnega poslanca gospoda Luko Robiča.

Upravni odbor konstatuje, da je društvo „Narodni dom“ vsled svojega precej velicega premoženja postal imeniten faktor v narodnem življenju. Dva načela sta, ki vodita delovanje tega društva. Prvo načelo je, da je društvo vseslovensko, in drugo, da zasleduje kulturni razvoj našega naroda. Teh načel se je tudi društveni odbor strogo držal in ni pri nobene priliki partikularistično postopal ali pa se z drugimi nameni pečal, kakor s kulturnimi. Društveni program za bodočnost bi bil vestno oskrbovanje dosedanjega društvenega premoženja in nemorno nadaljno nabiranje novcev budi si s tem, da se pridobivajo novi delničarji, budi si s prostovoljnimi doneski v zvišanje društvenega kapitala. Zatorej je potrebno, da se vsak narodnjak pri vsakej priliki spominja „Narodnega doma“, pri vsakej priliki, bodisi vesela, bodisi žalostna, da se spominja, da se hoče v središči slovenskih dežel zidati poslopje kot vidno znamenje celoskupnosti vseh Slovencev. V to pomozi Bog!

Upravno poročilo vzame se z odobravanjem na znanje in ko je predsednik g. dr. Moschē overovateljoma zapisnika imenoval gg. Pakiča in Urbasa, pride na vrsto poročilo blagajnikovo. Blagajnik g. dr. Staré poroča o društvenem imetu, kateri je razviden po nastopni bilanci:

Bilancija društva „Narodni dom“ v Ljubljani
dne 31. decembra 1885.

Dati.	Imeti.
1 Neuplačani deleži	9600 —
2 Gotovina v blagajnici	46 15
3 Naložena gotovina:	
a) v kranjskej eskomptnej družbi	123 36
b) v obrtnej pomožnej družbi	3101 —
c) v kranjskej hranilnici	25448 15
d) v vrednostnih papirjih	4200 —
d) v posojilnicu v Postojini	1047 73
e) v „ na Vrhniku	2105 67
f) v „ v Celji	2108 73
g) v „ na Ptuju	2075 —
h) v „ v Pišecah	1020 83
i) v „ v Kopru	1011 39
4 Vrednost inventarja	42241 86
5 Razni stroški in sicer:	
a) poština	104 06
b) pisalne potrebščine	48 01
c) pušice	67 95
č) tiskovine	152 10
d) potni stroški	121 21
e) troški krajcarske podružnice	251 77
f) razni troški	167 76
6 Jednemu deležniku preveč izplačane obresti	912 86
	1 37
	52956 64
	52956 64

Bilanco priobčili smo doslovno, da se čitatelji uverijo o precej ugodnem stanju društvenega premoženja, dodati pa nar. je še to, da bode bilanca za 1886 l. že presegala 57 000 gld.

Pri razgovoru o poročilu blagajnikovem navstuje g. dr. Kotnik, naj bi se račun blagajnice, račun prebitka in bilanca posebe tiskali in s kratkim letnim poročilom razposlati članom in rodoljubom, ker bi to bilo podjetju na korist. G. Fr. Ravnikar želi, da se pri tej priliki izda tudi podražun glede loterije. V tej zadevi govore tudi gg. dr. Vošnjak, dr. Staré, dr. Moschē, naposled pa obvelja sklep, da se bode bilanca zanaprej objavljala po časnikih in v posebnih iztisih, po novem letu pa po predlogu g. Murnika izdalo izvestje o vseh letih društvenega delovanja, o loteriji, puščah, krajarski družbi itd. z bilanco vred, da bodo tako društveniki dobili kratko zgodovino „Narodnega doma“ v roke.

V imenu pregledovalnega odseka poročata pisemo gg. dr. Jarnej Zupanec in Fr. Souvan, da sta društvene knjige in blagajnico pregledala in vse v najlepšem redu in soglasju našla.

Potem se je vršila volitev. Izvoljeni so: Predsednik g. dr. Moschē. Upravnimi odborniki gg: dr. vitez Bleiweis Trsteniški (47), Evgen Lah (43), Ivan Hribar (45), dr. Jarc (45), dr. Grego-

rič (43), Ivan Murnik (43), dr. Kotnik (36), prof. Peteršnik (45), Fr. Souvan (42), dr. Staré (42), dr. Vošnjak (43 glasov).

V pregledovalni odsek so voljeni: Fr. Souvan, Ivan Knez, Fr. Ravnikar, dr. Papež, Vaso Petričič,

Pri zadnji točki, to je posamičnih nasvetih, izreklo je g. Fr. Ravnikar v imenu vseh udeležencev gosp. predsedniku na njegovem izbornem delovanju zahvalo, z iskreno željo, da bi se skrbelo in delalo na to, da bi se ideja „Narodnega doma“ kmalu uživovorila. Narodna društva potrebujejo svoje strehe, potrebujejo zavetišča, kakeršno bi imel biti „Narodni dom“. Ker novcev še ni dovolj, naj se vzame primerno posojilo.

V tej zadevi govore še dr. Gregorič, dr. Kotnik, predsednik dr. Moschē pa izjavlja, da bode vse te želje uvaževal in je priobčil novemu odboru, da se po njih ravna.

Predsednik prečita potem še gosp. Ivana Hribarja telegram iz Dunajskega Novega mesta, v katerem se izraža želja, da bi skoraj v lastnem poslopij zborovali, na kar se zbor zaključi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. decembra.

Koroški deželni zbor je že rešil deželnih proračun in sicer brez vse debate. Deželne potreščine določene so na 368.300 gld., dohodki pa na 43.751 gld., primanjkljaj 324.546 gld. se bode pa pokril z deželnimi prikladami.

V češkem deželnem zboru interpeloval je poslanec Knotz namestnika zastran Pražakovega jezikovnega ukaza. V svoji interpelaciji se pritožuje, da dotični ukaz kako škoduje Nemcem, ki sedaj na Češkem ne bodo mogli postati sodniki. Nemci bodo vsled tega zgubili zaupanje v pravosodje. Mej narodom vlada zaradi tega velika nezadovoljnost. Vladni organi so ustavili sklepe in resolucije občinskih zastopov proti temu ukazu in neso dopuščali na shodih razpravljeni o njem. Nemški listi, ki so obsojevali ta ukaz, so bili konfiskovani. Tako postopanje vladnih organov nasprotuje členu 13 osnovnih zakonov. Zato bi on rad vedel, s katerimi zakonimi določbami hoče vlada opraviti postopanje svojih organov in če se jim je dal kak poseben ukaz, kako naj postopajo v tej zadevi.

Gališki deželni zbor je bil vlni sklenil, da bi se nekateri predmeti v vzhodnogaliških srednjih šolah učili v ruščini. Poljska večina bilo je to sklenila, da ne bi ruski poslanci vedno zahtevali russkih gimnazij. Vlada je pa nedavno naznanila gališkemu deželnemu odboru, da dotičnemu sklepu iz didaktično-pedagoških ozirov ne more pridržiti brez ozira na to, da se dotični sklep ne strinja z osnovnimi državnimi zakoni, po katerih je prepovedano koga siliti, da bi se učil drugačega deželnega jezika. Deželni zbor se bode moral v kratkem z nova pečati s to zadevo.

Vnanje države.

Bolgarska deputacija v Berolinu ne bode nič veselega zvedela. Kakor piše „Nord. Allg. Ztg.“ je ne bodo vsprejeli niti oficijalno niti oficijo zno. Posamične člane deputacije vsprejel bode kak član vnanjega urada, pa le zasobno in ne kot zastopnik vnanjega urada. — Bolgarska deputacija ni princu Koburškemu ponudila bolgarskega prestola na ukaz svoje vlade, ampak jo je k temu pregovoril nek madjarski magnat, najbrž grof Andrassy, ki se jako zanima za bolgarsko vprašanje.

Bolgarska vlada se vedno boji, da bi je ne odstranila kaka ustaja. Policijo in žandarmerijo v Sofiji je znatno pomnožila. Nič manj kakor 1050 žandarmov in policistov je sedaj v Sofiji, kar je gotovo veliko, če se pomisli, da bolgarska prestolnica ima le kakih 60.000 prebivalcev in ima vlada poleg tega močne oddelke vojakov na razpolaganje. Tako pomnoženje policije jasno kaže, da narod ne mara za sedanje bolgarske vladalce.

V **Vzhodni Rumeliji** vrši se sedaj nabiranje vojaških novincev. Nabrali jih bodo 4000. Bolgarska vlada se je tako bala, da ne bi pri novičenju navstali kaki neredi, kajti mej narodom vlada velika nezadovoljnost. Odredila je zategadelj, da se novičenje vrši v vsakej občini posebej, ne pa za cel okraj vkupe, da se ne zbere preveč ljudi. Dosedaj se je povsod novičenje vršilo mirno. — Bolgarski regent Mutkurov odpotoval je v Vzhodno Rumelijo.

Carju se je predložil načrt, da bi se vse **russke** železnice vojaški organizovale. Vsi uradniki in služabniki pri železnicah bodo po tem načrtu morali biti vojaki. V ta namen se bode osnovalo 15 novih železniških batalijonov. Projekt se je potem izročil komisiji iz uradnikov raznih ministerstev v pretres. Predsednik tej komisiji je vojni minister. — Jedna zapadnih železnic se bode takoj po Novem letu za poskušno vojaški organizovala. — Drugo leto se bode dodelala transkasiška železnica. Zaradi neugodnih finančnih razmer sklenil je ministerski komitet, da se 1877. leta nobena druga železnica ne bode delala. — General Anenkov je prišel v Peterburg in govoril se, da bode imenovan komunikacijskim ministrom.

Avtstrijski, italijanski in angleški veleposlanik so se pritožili pri **turski** vladu proti postopanju Gadban paše v Sofiji. Porta ga bode zategadelj v kratkem odpoklicala. Počakati hoče le tako dolgo, da se začeno pogajanja z bolgarskim odposlancem Vulkuvičem, da bode potem lahko rekla, da ga je odpoklicala, ker njegovo bivanje v Sofiji ni bilo več potrebno.

Italijanski vojni minister razkladal je zbornici obširno, kako močna da je vojska. Vse potrebno za vojsko se je že ukrenilo in 1. januarja 1887 bode že večjidel teritorialne milice organizovan. V mirnem času bude štela stotnja redne vojske 100 mož. Puške repetirke po njegovem mnenju niso neizogibno potrebne, vendar jih bodo omislili, da se povzdigne moralični duh vojske. Šest milijonov pušic z mesom je spravljenih v zalogah, ravno tako je tudi vse druge preskrbljeno. Sedanje puške so dobre in bode le po 10 frankov stalo, da se bodo predelale v repetirke. Sredi bodočega leta bode že vsa stalna vojska imela repetirke. Ker bodo repetirke imele jednakne patrone kakor druge puške, ne bode v vojni nikakih ovir, ko bi jih še vsa vojska ne imela. Rezerve in mobilne milice se lahko pešči in topništvo za osnovo dvanajstih divizij takoj mobilizujejo. Orga-

nizacija teritorialne milice se tako hitro nadaljuje, in bode kmalu lahko opravljala vse službe, za katere se bode sklical. Trdnjave se pa ne smejo preveč pomnožiti. Boljše je manj trdnjav, da so le tiste dobre. Preveliko število trdnjav ovira vojne operacije. Utrjenje Spezzie bode v kratkem dovršeno. V 14 dneh Italija lahko mobilizuje pol milijona mož brez milic. Italijanska vojska je tedaj dovolj močna, da lahko varuje narodovo čast. Menj ugodno je pa stanje italijanske mornarice, kakor se razvidi iz izjav pomorskega ministra. Vlada hoče v tem oziru popraviti, kar se je do sedaj zamudilo. Pred vsem si hoče omisliti več torpedov, ter letos v ta namen zahteva 12^{1/2} milijona frankov.

Predsednik **nemškega** državnega zabora je predvčeraj naznalil, da bode prihodnja seja še le po praznikih, 4. januarija. Temu so se začeli upirati konservativci in narodni liberalci, ki so hoteli da bi državni zbor imel še nekaj sej pred božičem da bode komisija, ki pretresuje vojaško predlogo, končala svoje delo. Katoliški centrum in naprednjaki so pa temu ugovarjali. Vladni pristaši so na to začeli opoziciji očitati pomanjkanje ‘patriotizma, kar je slednja odločno zavračala. Windthorst je dokazoval, da se vladni pristaši le zategadelj prišli s predlogom, da bi se še ne odložilo zborovanje, ker so vedeli, da zbornica temu ne bode pritrdila, da bi tako vlada dobila kak povod, razpustiti zbor. Vlada naj pa zbor le razpusti, kajti njegova stranka ima volilni oklic že pripravljen. Ko je imelo biti glasovanje, se je pokazalo, da zbornica ni sklepna in predsednik je zategadelj lahko po svoje odredil, da bode prihodnja seja še le po Novem letu.

Po najnovejših poročilih iz **Sudana**, vlada tam že skoro popolni mir, samo kakih 400 bivših Madijevih vojakov in dervišev se še klati okrog, pa bi se hitro udali, ko bi so jim približala kaka vojaška sila.

Angleška vlada hoče z vso strogostjo postopati na Irskem. Poslance Dillon, O'Brien, Harrisa in Sheeveya so zaprl, ker so zakupnike šuntali, da naj nikar ne plačajo zakupnine posestnikom, kateri je nečejo zdatno znižati. Pozneje so jih izpustili proti visokej kavci.

Domače stvari.

— (Dnevni red.) IV. seje deželnega zabora kranjskega v Ljubljani dne 21. decembra 1886. ob 10. uri dopoludne. 1. Branje zapisnika III. deželnozborske seje. 2. Naznanila deželnozborskega predsedstva. 3. Deželnega zaklada računski zaključek za 1. 1885. 4. Deželnega odbora poročilo gledé po manjkanja prostorov v Ljubljanski bolnici in blaznici. 5. Poročilo deželnega odbora o naneravanem razširjenju deželne prisilne delavnice, o protipeticijah obrtnega društva kranjskega in o raznih naredbah zlasti gledé kolere v tem zavodu. 6. Deželnega odbora poročilo z načrtom občinskega zakona za Kranjsko. 7. Deželnega odbora letno poročilo za dobo od 1. avgusta 1885. do 30. novembra 1886. 8. Poročilo gospodarskega odseka o poročilu deželnega odbora glede naprave gozdnih drevesnic. 9. Ustna poročila gospodarskega odseka: a) o prošnji županstva v Kostelji za uvrstitev okrajne ceste Kočevje-Brod mej deželne ceste; b) o prošnji okrajno-cestnega odbora Radovljškega za razdelitev cestnega odbora v dva delokroga; c) o prošnji okrajno-cestnega odbora Radovljškega za dovoljenje pobiranja mostnine, eziroma cestnine na Blejskem mostu. 10. Ustna poročila finančnega odseka: a) o proračunu muzejskega zaklada za leto 1887.; b) o računskem zaključku muzejskega zaklada za 1. 1885.; c) zastran remuneracije za živinodravnikov v Radovljici; d) o prošnji okrajno-cestnega odbora v Kraji, da bi se posojilo 1000 gld. spremeno v podporo za cestne namene; e) o prošnji podpornega društva dijakov v Novem mestu za podporo; f) o prošnji Ljubljanske ljudske kuhinje za podporo; g) o proračunu zaklada učiteljskih penzij za leto 1887.; h) o prošnji učiteljev okraja Krškega za zboljšanje njihovega gmotnega stanja; i) o prošnji učiteljev Litajskega okraja za zboljšanje plač; k) o prošnji učiteljev Radovljškega okraja za zboljšanje plač; l) o prošnji okrajne učiteljske konference v Postojini za povešanje plače učiteljem na jednorazrednicah.

— (Trgovinska in obrtna zbornica) ima jutri, dne 21. t. m., ob 6. uri zvečer v mestni dvorani javno sejo z naslednjim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Poročilo ob obnovitvi carinskih in trgovskih pogodb z Nemčijo in Italijo. — (Umril) je preteklo soboto v Badenu F. Z. M. Friderik baron Mondel, generalni pobočnik našega cesarja, 66 let star.

— (Imenovanje in odlikovanje) Okrajni glavar v Logatci g. Anton grof Pace imenovan je tajnikom v notranjem ministerstvu, dekan in župnik Ribniški g. Martin Skubic in dekan in žup-

nik Postojinski g. J. Hofstetter častnima kanonikoma stolnega kapitelja v Ljubljani. — Gospod Josip Altman, župnik v Studenicah v Dravinjski delini dobil je zlati zasluzni križec s krono.

— (Božično darilo.) Kakor vsako leto, tako je odbor gospij, sestoječ iz gospij Karoline pl. Bleiweis-Trsteniske, Marije Murnikove in Elize Robičeve ter gdč. Lujize Orlove in Premkove, tudi letos pri dobrodelnikih nabral nekaj darov, da se je 40 šolarjem in 40 šolaricam oskrbela popolna obleka. Včeraj dopoludne razdelila se je ta obleka v dvorani Ljubljanske čitalnice. To slovesnost počastili so s svojo navzočnostjo gospod knezoškof dr. Misija, gospod deželni predsednik baron Winkler in gospod deželni glavar grof Thurn-Vallassina.

— (Slovenska predstava) bode, kakor smo že v petek javili, v sredo dne 22. decembra t. l. Dramatičnega društva odbor priredi ta večer igro „Kovarstvo in ljubezen“ na čast veleslavnemu deželnemu zboru v slovesno razsvetljenem gledališču. Ker so troški glede kostumov za omenjeno igro znatno narasli, opozarjamо še jedenkrat slovensko občinstvo, da se prav mnogobrojno udeleži te predstave.

— (Čitalnica v Poddragnu ad Vipavo.) imela bode redni svoj občni zbor z običajnim programom v gostilnici g. Žurja dne 1. januvarja 1887. ob 4. uri popoludne. K obilnej udeležbi vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 20. decembra. „Morning Post“ objavlja inspirovan članek, ki Turčijo svari pred nevarnostjo njene sedanje, Rusiji prijazne orijentske politike. Prišel je čas, da posvarimo svoje zaveznike, naj ne nadaljujejo politike, katera bi primorala Anglijo, da takoj energično postopati začne. Žuganje Rusije morda v Carigradu prouzročuje strah, a postopanje Anglike utegne biti mnogo uspešnejše in bode hitreje Turčiji odprlo oči, da bode videla nevarnosti, ki si jih s svojim sedanjim ravnjanjem nakanova. Angleška je pripravljena nadaljevati svojo tradicionalno politiko: da se mora ohraniti turška država. V očigled resnemu položaju v orientu pa sultanu in njegovim svetovalcem na noben način ne more dopuščati, da tirajo in nadaljujejo dvoumno politiko, katera bi obstoječe težave le še pomnožiti utegnila. Obotavljanje in omahovanje Turčije v sedanjem trenutku bi angleško vlado brezpogojno prisililo, da bi na žuganja Rusije odgovorila z ukrepi in koraki, kateri bi Turčiji hitro jasno dokazali, da je njena sedanja politika njenim lastnim interesom v Evropi in Aziji jako škodljiva. Sedanja politika Turčije nalaga Angliji dolžnost, da uvaža najboljša sredstva za varstvo svojih interesov brez ozira na turške države osodo.

Sofija 19. decembra. Angleški agent Lascelles odpotoval v London.

Poslano.
Neusteин-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete, (817-13) skušeno in od znatenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabsanju. — 1 skatilica a 15 pil 15 kr, 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka skatilica rndeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto. Ecke des Spiegel- und Plankengasse. — Dobivajo se v lekarni G. Piccoli.

Zahvala.

Naša želja pri zadnji Zahvali z dne 6. t. m. ni ostala dolgo brez izpolnitve, kajti v teku tedna podarila nam je zopet roka blagega narodnjaka, ki pa neće imenovan biti, 5 gld. za „narodno šolo“. V imenu revnih učencev in v imenu podpisanega učiteljstva izreka se tem potom vrlemu dobroutniku najprisrćnejša Zahvala.

Komenda, 15. decembra 1886.

Avg. Klančar,

Josip Mesner,
načitelj.

Loterijne srečke 18. decembra.

V Trstu: 65, 52, 42, 7, 62.

Tuji:

19. decembra.

Pri Sieni: Weiss iz Budimpešte. — Pozzetto iz Trsta
Pri Malléti: Dr. Podpečnik z Dunaja. — Bohnisel iz Linca. — Tandler z Dunaja. — Dr. pl. Kaiserfeld iz Grada. — Hirsch z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močvina v mm.
18. dec.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	732-89 mm. 731-19 mm. 732-02 mm.	5-4°C 8-0°C 12-2°C	sl. jz. sl. vzh. z. jz.	obl. dež. obl.	930 mm. dežja.
19. dec.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	731-89 mm. 732-73 mm. 732-37 mm.	11-6°C 13-2°C 11-4°C	sl. jz. sl. jz. sl. jz.	obl. obl. obl.	950 mm. dežja.

Srednja temperatura 9-8° in 12-1°, za 10-1° in 14-0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 20. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82	gld. 05	kr.
Srebrna renta	82	, 50	
Zlata renta	111	, 60	
5% marčna renta	99	, 45	
Akcije narodne banke	877	, —	
Kreditne akcije	288	, 70	
London	126	, 30	
Srebro	—		
Napol.	9	, 98	
C. kr. cekini	5	, 97	
Nemške marke	61	, 95	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld. 131	, —
Državne srečke iz l. 1864	100	gld. 167	, 50
Ogrska zlata renta 4%	103	, 85	
Ogrska papirna renta 5%	93	, 60	
5% štajerske zemljishč. odvez. oblig.	105	, 50	
Dunava reg. srečke 5%	100	gld. 117	, 50
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	124	, —	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—		
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železne ce	98	, 40	
Kreditne srečke	100	gld. 178	, 50
Rudolfove srečke	10	, 19	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	, 111	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	215	25	

Potrtim sreem naznajajo podpisani prežlostni vest o smrti svojega očeta, oziroma starega očeta in tista, gospoda

FELIKSA KNIFICA,
zasebnika,

ki je danes ob 1. uri zjutraj po dolgi bolezni, prevoden s sv. zakramenti za umirajoče, v 73. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bude v pondeljek 20. t. m. ob 3. uri popoludne. Sv. maše se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi. Blagi ranjki bodi priporočen v molitve in pobožen spomin. (932)

V Vipavi, 19. decembra 1886.

Feliks Knifle, beneficijat, **France Knifle**, trgovec, **Rajko Knifle**, trgovski pomočnik, **Ernest Knifle**, ces. kr. podčastnik, sinovi. — **Ivana Knifle** rojena **Gradišnik**, sinaha. — **France, Emil, Ivana**, vnuka in vnukinja.

Za večjo kmetijo na Spodnjem Štajerskem išče se zanesljiv

gornik (vincar),

ki je spreten v kmetijstvu, in sicer s **1. januvarjem 1887.** — Pisma s šifro: **W. F. 125** naj se pošiljajo upravnemu „Slovenskemu Narodu“. (928-2)

Vabilo na naročitev mleka!

Novo ustanovljena mlekarska zadruga želi tudi Ljubljanskim prebivalcem ustreči z dobrim **mlekom**, z izvrstnim **namiznim surovim maslom**, **sметano in medlim mlekom**, ter vabi na naročitev po sledenih cenah:

Mleko prve vrste, vsprejemano v družbini mlekarnici (na Češko-vem marofu v Dolgih ulicah) . . . liter po 9 kr. Mleko na dom postavljeno liter po 10 kr.

Pri veliki naročitvi primerno znižana cena.

Fino namizno surove maslo kilo po 1 gld. 40 kr. **Fina smetana** liter , 1 " 20 " **Navadna smetana** " " 40 " **Medlo ali posneto mleko** " " 4 "

Da bo vodstvo zadruge moglo za novo leto prirediti in odločiti za Ljubljanske naročnike potrebno mleko, prosimo, da se stalne naročitve na mleko blagovolje doposlati vodstvu zadruge do **24. decembra t. l.**

Za Božične praznike bo zadruga preskrbela že **fino namizno surove maslo**, ki se bo od 24. t. m. zamoglo dobiti

Za pošteno blago daje poročilo

(926-3)

Prva mlekarska zadruga v Ljubljani.

Najprikladnejša prazniška darila.

Za odraslene:

Funtek, Zlatorog

planinska pravljica. Elegантно vezan z zlatim obrezkom 2 gold.

Gregorčičeve Poezije

vezane 2 gold.

Za mladino:**Odkritje Amerike.**Spisal **H. Majar.**

Cena 1 gold. 60 kr.

Za deca: **Knjižice s podobami**vsaka s 6 barvitiskanimi podobami: **Pepelka, Trnjeva rožica in Sneguljčica** v 4°, vsaka po 50 kr.**Pravljlje o Pepelki, Obnitem mačku in o Rudeči kapici**

v 8°, vsaka po 25 kr.

Robinzon, Dežela lenuhov in Pritlikovec

v 16°, vsaka po 15 kr.

Prodajajo se po vseh knjigotržnicah.

Založila

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

896-1)

Najfinješi

med v satovji,

kilo po 60 kr., dalje

rožni med

prodaja se na debelo in drobno in razpošilja po pošti proti predpohišljati zneska sli poštnemu povzetju v ploščinastih puščicah po 5 kilo, **kilo po 50 kr.**, puščica velja 30 kr.

Prodaja tudi

(919-3)

najboljši raznovrstni mali kruh (**Lebkuchen**), svečice za božična drevesca iz pristnega čebelnega voska.**OROSLAV DOLENEC**, v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.**Vrat, bronchije in pluča,**

za koja nikdar nesmo preveč skrbni, da jih ohranimo pred prehladom vselej gorkotnih razlik in preobratov; ohraniti je najlože, ako se rabijo

antikatarhalne salicilne pastilelekarja **Piccoli-ja** v Ljubljani.S pomočjo lastnosti, da ustavlja gnilobo, so najboljše sredstvo proti **davici ali difteritiki**, in ker podpirajo dušnikove organe, čistijo tudi glas ter odpravijo vsako **dušnikovo, vratno**, kakor tudi posebno **plučno vnetje**. Isto tako so antikatarhalne salicilne pastile, ker omejujejo slezo, najvažnejše sredstvo za vse one imenom neimenovane stanove, kajim je največja skrb dobiti in ohraniti si lep, gladek in čil sonoren glas. — V škatljicah po 20 kr. prodaja**LEKARNA PICCOLI-jeva**

„pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajskej cesti. Vnana naročila izvršuje se takoj proti povzetju zneska po c. kr. pošti.

CACAO ČOKOLADA

SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvej Dunajskej razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnimi diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrirano varstveno znamko in firmo. (856-19)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. **Petru Lassniku-ju**.

Razpošilja se v provincijo proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

Izjava o dr. Friderika Lengiel-a**brezovem balzamu.**

Racionalno izbrane snovi tega leptila so za lepo polt nepresegljive dobreto in uprliva. Da se hitro zgledi koža po prestanih kozah, zato je ta balzam pravi unikum. (738-3)

Med. Dr. Raspi,

vseučiliščni prokurator.

Zaloge v Ljubljani pri U. pl. Trnkočzy-ji, lekarji; na Dunaji pri Ph. Neustein-u, mesto, Piankeng.

Zrebanje že o Božiči.**Kinscem srečke** à 1 gld. **11 srečk 10 gl.****Glavni dobitek v gotovini**

gld. 50. 0 0 0 0 0 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odteg. ljajem 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kinscem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:

Budimpešta, Waitznergasse 6. (787-35)